

Mál nr. 51/2017

**M og
váttryggingafélagið V vegna málskostnaðartryggingar fjölskyldutryggingar X.****Gildissvið málskostnaðartryggingar vegna ágreinings um
skilyrði til greiðslu miskabóta í dómsmáli.****Gögn.**

Málskot málskotsaðila, móttakið 10.2.2017, ásamt fylgiskjöllum.

Bréf V, dags. 22.2.2017, ásamt tjónstilkynningu dags. 22.3.2016 og fylgiskjali með henni, fylgipósti vegna tjónstilkynningar, samskipti aðila vegna málsins, höfnunarbréfi V og ítrekun þess, dómi máls og stefnu, váttryggingarskirteini og váttryggingarskilmálum.

Athugasemdir og fylgiskjöl frá M með tölvupósti dags. 27.2.2017, ásamt reikningi dags. 15.5.2015.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M höfðaði mál, með stefnu birtri 6. nóvember 2014, gegn fyrrum vinnuveitanda sínum og krafðist þar greiðslu miskabóta vegna eineltis af hálfu fyrrum yfirmanns síns. Þeim ágreiningi lauk með dómi Hæstaréttar í máli nr. 475/2015. Lagt er til grundvallar að ágreiningur hafi komið upp í málinu nokkru fyrir þingfestingu stefnu eða á árinu 2013. Af gögnum málsins má ráða að á þeim tíma hafi X, núverandi eiginmaður M, verið váttryggingartaki fjölskyldutryggingar hjá V og hefur V lagt fram váttryggingarskirteini og váttryggingarskilmála því til staðfestingar.

M krefst greiðslu bóta úr svokallaðri réttaraðstoðartryggingu (málskostnaðartryggingu) fjölskyldutryggingar X vegna þess ágreinings sem leiddi til dóms Hæstaréttar í máli réttarins nr. 475/2015. M vísar til þess að hún hafi verið í sambúð með X á þeim tíma sem ágreiningur kom upp og þó þau hafi ekki verið skráð formlega í sambúð hafi hún haft sama lögheimili á tímabilinu. Einnig vísar M til meiðyrðamáls sem virðist hafa verið höfðað þar sem V hafi fallist á greiðslu bóta úr sömu réttaraðstoðartryggingu án ágreinings um hvort hún hafi verið váttryggð í fjölskyldutryggingu X. Einnig vísar M til þess að hún telji undanþáguákvæði 39. gr. váttryggingarskilmála V ekki eiga við vegna málsins þar sem hún hafi farið fram á miskabætur vegna eineltis og líta beri á slíkan ágreining með sama hætti og meiðyrðamál sem V hafi fallist á bótaskyldu vegna áður. M telur að undantekningarákvæði í váttryggingarskilmálum beri að túlka þröngt og að ágreiningur um greiðslu miskabóta vegna eineltis sé ekki til kominn vegna atvinnu eða embættisreksturs hennar.

V vísar til inngangsorða váttryggingarskilmála fjölskyldutryggingar sinnar þar sem kemur fram að váttryggðir í þeirri váttryggingu séu váttryggingartaki og fjölskylda hans. Einnig komi fram að með fjölskyldu sé átt við maka, sambúðarmaka og ógift börn sem eigi sameiginlegt lögheimili á Íslandi, sameiginlegt heimilishald og búi á stama stað. V telur að M hafi ekki sýnt fram á að hún hafi í raun haft sama lögheimili og váttryggingartakinn X á þeim tíma sem ágreiningur í máli hennar kom upp. Í 38. gr. váttryggingarskilmála komi auk þess fram að váttryggingu þurfi að vera í gildi hjá váttryggðum þegar ágreiningur kemur upp og hafa verið í gildi í tvö ár þar á undan. V telur M ekki hafa sýnt fram á að þetta skilyrði sé uppfyllt. Auk þess vísar V til þess að eðli ágreinings þess sem M höfðaði dómsmál vegna sé þannig að það falli undir undanþáguákvæði í b.lið 39. gr. váttryggingarskilmála, en þar komi fram að váttryggingin taki ekki til ágreinings máls eða málsbeiðni sem er í tengslum við atvinnu eða embættisrekstur váttryggðs. V telur að ágreiningur M við vinnuveitanda sinn í máli Hæstaréttar nr. 475/2015 hafi verið í beinum og órjúfanlegum tengslum við atvinnu M og falli því utan gildissviðs váttryggingarinnar.

Álit.

Í fyrsta lagi er deilt um hvort M var vátryggð í fjölskyldutryggingu núverandi eiginmanns síns þegar ágreiningur kom fyrst upp í máli sem hún höfðaði gegn vinnuveitanda sínum í nóvember 2014. Í 38. gr. vátryggingarskilmála kemur fram að vátryggður geti óskað eftir réttaraðstoð ef fjölskyldutrygging er í gildi þegar ágreiningur kemur upp og hefur þá verið í gildi í tvö samliggjandi ár. Í inngangi á fyrstu síðu sömu vátryggingarskilmála kemur síðan fram að vátryggðir séu vátryggingartaki og fjölskylda hans. Til skýringa er tekið fram að „til fjölskyldu vátryggingataka telst maki hans eða sambúðarmaki og ógift börn þeirra sem hafa skráð sameiginlegt lögheimili á Íslandi, sameiginlegt heimilishald og búa á sama stað.“

Í málskoti og síðar tilkomnum gögnum frá M kemur fram sú frásögn hennar að hún hafi verið sambúðarmaki vátryggingartaka síðan í ágúst 2012, en þau munu hafa tekið upp samband fyrr það sumar. M vísar til skattframtals vegna tekjuársins 2013 þar sem lögheimili hennar er tilgreint og segir í skýringum að um sama lögheimili sé að ræða og núverandi eiginmaður hennar hafi haft á sama tíma. Þannig telur hún að skilyrði vátryggingarskilmála séu uppfyllt.

Við skoðun þeirra gagna verður ekki séð með skýrum hætti að M hafi haft skráð lögheimili á sama stað og vátryggingartaki X þegar ágreiningur í máli hennar kom upp. Ekki liggja t.d. fyrir staðfest gögn frá t.d. þjóðskrá um lögheimilisskráningar þeirra beggja frá árinu 2013 eða sambærileg staðfesting. Í ljósi þess að sett er fram skilyrði í vátryggingarskilmálum um sameiginlegt lögheimili sambúðarmaka og vátryggingartaka, til þess að sambúðarmaki geti talist vátryggður sem fjölskylda vátryggingartaka, verður að leggja hallann af sönnunarskorti um þetta atriði á M.

Í öðru lagi er síðan deilt um hvort ágreiningurinn sem leiddi til dómsmáls M gegn fyrrum vinnuveitanda sínum, sem leitt var til lykta með ofangreindum dómi Hæstaréttar í máli nr. 475/2015, sé þess eðlis að hann falli undir undanþáguákvæði b.liðar 39. gr. vátryggingarskilmála. Þar kemur fram að að vátryggingin taki ekki til ágreinings máls, eða málsbeiðni „sem er í tengslum við atvinnu eða embættisrekstur vátryggðs, þar með talið vegna vinnuslysa.“

Eðli ágreinings M við vinnuveitanda sinn laut að því að krafa um miskabætur var sett fram á hendur vinnuveitandanum vegna yfirmanns sem M taldi að hefði lagt sig í einelti á vinnustaðnum. Verða þær aðstæður og málsatvik í dómi Hæstaréttar í máli nr. 475/2015 ekki skilin öðruvísi en að ekki sé hægt að líta fram hjá því að M var starfsmaður umrædds vinnuveitanda þegar sú háttsemi átti sér stað. Háttsemin varðaði starfsaðstæður og framkomu yfirmanns við starfsmann (M) vegna starfs hennar og stöðu á vinnustaðnum. Verður ágreiningurinn því metinn þannig að hann hafi verið í beinum tengslum við atvinnu M.

Þegar af þeirri ástæðu að M hefur ekki sýnt með nægilega skýrum hætti fram á að hún hafi verið vátryggð í fjölskyldutryggingu X á árinu 2013, skv. skýrum ákvæðum vátryggingarskilmála verður ekki fallist á bótaskyldu vegna réttaraðstoðar sem M greiddi fyrir vegna þess ágreinings sem leiddi til dómsmáls gegn vinnuveitanda hennar.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr fjölskyldutryggingu X hjá V.

Reykjavík, 10. apríl 2017.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson hrl.

Lúðvík Bergvinsson hdl.